

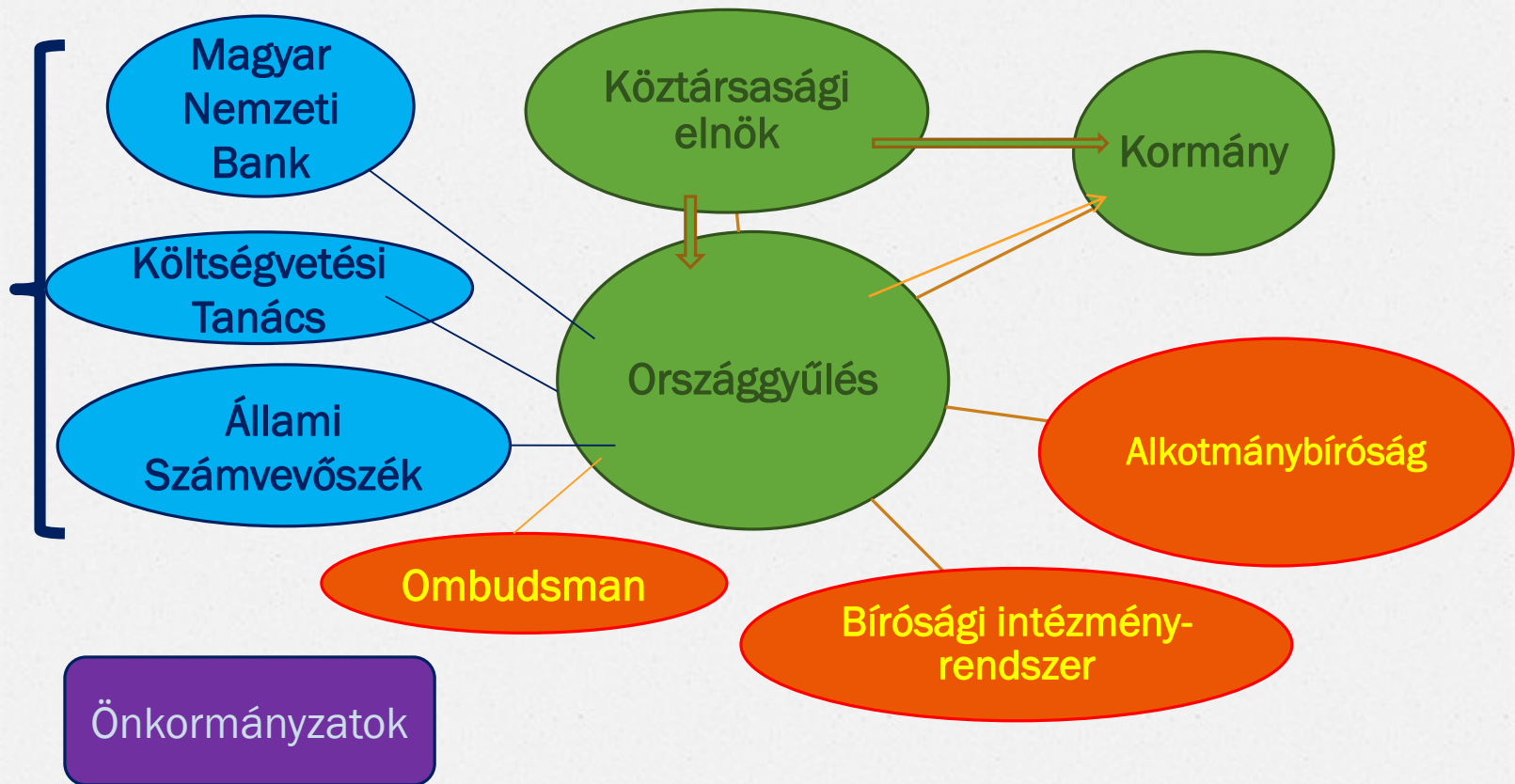
Közpénzügyek

Alkotmányjog 2 előadások

2017. december 4.

Lápossy Attila

A magyar kormányzati rendszer

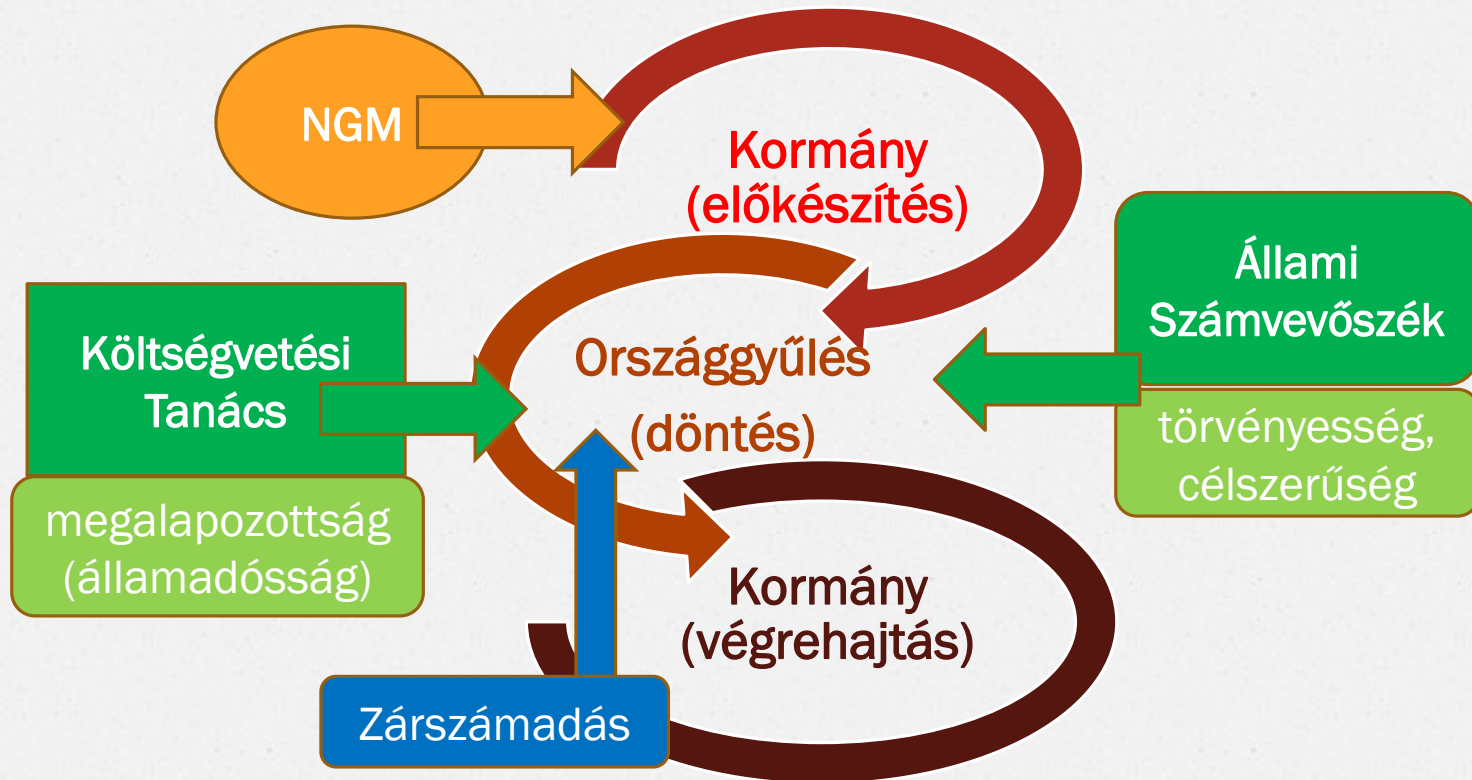
A közpénzügyi területek

- 1) A fiskális politika és a költségvetési jog kérdésköre
- 2) A közpénzekkel való gazdálkodás (számvevőszéki) ellenőrzése
- 3) A monetáris politika és a jegybanki működés alapjai

Az Alaptörvény közpénzügyi fejezete
(At. 36-44. cikk)

Költségvetési ciklus

A költségvetési eljárás alapelemei

36. cikk (1) Az Országgyűlés minden évre vonatkozóan törvényt alkot a **központi költségvetésről** és a központi költségvetés végrehajtásáról. A központi költségvetésről és a központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatokat a Kormány törvényben előírt határidőben az Országgyűlés elé terjeszti.

(2) A központi költségvetésről és az annak végrehajtásáról szóló törvényjavaslatoknak azonos szerkezetben, átlátható módon és ésszerű részletezettséggel kell tartalmazniuk az állami kiadásokat és bevételeket.

(3) A központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával az Országgyűlés **felhatalmazza a Kormányt** az abban meghatározott bevételek beszedésére és kiadások teljesítésére.

(7) Ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés **a naptári év kezdetéig nem fogadta el**, a Kormány jogosult a jogszabályok szerinti bevételeket beszedni és az előző naptári évre a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kiadási előirányzatok keretei között a kiadásokat időarányosan teljesíteni.

37. cikk (1) A **Kormány** a központi költségvetést törvényesen és célszerűen, a közpénzek eredményes kezelésével és az átláthatóság biztosításával köteles végrehajtani.

A Költségvetési Tanács szerepe

36. cikk (4) Az Országgyűlés nem fogadhat el olyan központi költségvetésről szóló törvényt, amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék felét. **ÁLLAMADÓSSÁG KORLÁT**

(5) Mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Országgyűlés csak olyan központi költségvetésről szóló törvényt fogadhat el, amely az államadósság a **teljes hazai össztermékhez viszonyított arányának csökkentését tartalmazza. ÁLLAMADÓSSÁG-CSÖKKENTÉSI KÖTELEZETTSÉG**

44. cikk (1)-(2) A **Költségvetési Tanács** az Országgyűlés törvényhozó tevékenységét támogató szerv, amely **a központi költségvetés megalapozottságát** vizsgálja. A Költségvetési Tanács törvényben meghatározott módon közreműködik a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében.

(3) A központi költségvetésről szóló törvény elfogadásához a 36. cikk (4) és (5) bekezdésében foglaltak betartása érdekében a **Költségvetési Tanács előzetes hozzájárulása** szükséges. **KVÁZI VÉTŐJOG**

(4) A Költségvetési Tanács **tagja** a Költségvetési Tanács elnöke, a Magyar Nemzeti Bank elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke. A Költségvetési Tanács elnökét a köztársasági elnök nevezi ki hat évre.

KÖLTSÉGVETÉSI
TANÁCS

Az Állami Számvevőszék

43. cikk (1) Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés **pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve**. Az Állami Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörében ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagyon kezelését. Az Állami Számvevőszék ellenőrzéseit **törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok** szerint végzi.

(2) Az **Állami Számvevőszék elnökét** az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával tizenkét évre választja meg.

(3) Az Állami Számvevőszék elnöke az Állami Számvevőszék tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.

A Magyar Nemzeti Bank és a monetáris politika

41. cikk (1) A Magyar Nemzeti Bank Magyarország **központi bankja**. A Magyar Nemzeti Bank sarkalatos törvényben meghatározott módon **felelős a monetáris politikáért**.

(2) A Magyar Nemzeti Bank **elnökét és alelnökeit** a köztársasági elnök hat évre nevezi ki.

(3) A Magyar Nemzeti Bank elnöke a Magyar Nemzeti Bank tevékenységéről **évente beszámol** az Országgyűlésnek.

(4) A Magyar Nemzeti Bank elnöke törvényben kapott felhatalmazás alapján, sarkalatos törvényben meghatározott feladatkörében **rendeletet ad ki**, amely törvénnyel nem lehet ellentétes.

Köszönöm a figyelmet!

lapossy@ajk.elte.hu